

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Державної служби
статистики України

28.02.2019 № 96

(зі змінами, затвердженими
наказом Державної служби
статистики

26.04.2021 № 88)

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
ЩОДО ФОРМУВАННЯ БАЛАНСІВ ОСНОВНИХ
ПРОДУКТІВ РОСЛИННИЦТВА ТА ТВАРИННИЦТВА**

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України Прокопенко О. М.

Методологічні положення щодо формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва (далі – Методологічні положення) містять опис положень, правил і вимог до складання балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва, а також використання їх результатів.

Методологічні положення підготовлені працівниками відділу економічних рахунків, зведених і балансових робіт департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України.

Методологічні положення та Зміни до Методологічних положень схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протоколи від 22 грудня 2018 року № 29 та від 02 квітня 2021 року № КПУМ/6-21 відповідно).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, Київ, 01601
- телефон: (044) 287-24-22
- факс: (044) 235-37-39
- адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова.....	4
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Загальні положення.....	5
II. Визначення термінів.....	6
III. Мета й основні характеристики.....	6
IV. Перелік балансів та система їх показників.....	7
V. Джерела даних для формування балансів.....	8
VI. Загальні принципи формування балансів та використання їх результатів	9
1. Елементи балансу та їх взаємозв'язок.....	9
2. Формування елементів балансу.....	10
3. Розрахунок показників за результатами формування балансів.....	13
VII. Забезпечення якості.....	14
VIII. Захист конфіденційних статистичних даних.....	15
IX. Поширення результатів.....	15
X. Перегляд даних	16
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами державного статистичного спостереження	17
Додаток 2. Інформація ДСС, що використовується для формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва	18
Додаток 3. Таблиця балансу.....	20
Додаток 4. Групування видів продукції для визначення елементу виробництва в балансах основних продуктів рослинництва та тваринництва.....	21
Додаток 5. Основні види товарів, які включаються в розрахунок експорту та імпорту, і коефіцієнти їх перерахунку в первинні продукти.....	22
Додаток 6. Перелік основних видів продуктів харчування для визначення показника їх споживання населенням у розрахунку на одну особу.....	26
Додаток 7. Приклад розрахунку середньодобового споживання основних мікро- та макроелементів у складі продуктів харчування за 2017 рік.....	27
Список використаних джерел.....	28

Передмова

Метою розроблення цих Методологічних положень є необхідність визначення методології формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва, статистичної інформації щодо обсягів споживання продуктів харчування населенням України, калорійності середньодобового раціону та кількості у ньому мікро- та макроелементів для інформаційного забезпечення аналізу рівня споживання продуктів харчування однією особою та продовольчої безпеки країни.

Баланси, як система показників, що характеризують джерела формування ресурсів та відображають рух продукції від моменту виробництва до моменту її кінцевого використання, дозволяють представити загальну картину продовольчої та сільськогосподарської ситуації в країні, здійснювати поточний аналіз і прогнозувати подальший розвиток ринку продовольства, оцінювати залежність країни від імпорту та визначати обсяги споживання продуктів харчування.

Для забезпечення відповідності міжнародним рекомендаціям та практиці розвинутих країн у питаннях формування продовольчих балансів і можливості порівняння статистичної інформації щодо споживання продуктів харчування населенням України з даними інших країн, Методологічні положення насамперед ураховують вимоги та рекомендації Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) щодо формування продовольчих балансів. При цьому реалізується вимога надійних та глобально порівнянних сільськогосподарських даних у контексті Цілей сталого розвитку та Глобальної стратегії удосконалення сільськогосподарської та сільської статистики. Водночас, використовуючи міжнародні рекомендації, кожна країна може самостійно визначати шляхи та способи одержання вхідної інформації та формування на її основі продовольчих балансів.

Методологічні положення призначені для використання органами державної статистики, а також можуть бути корисними для інших користувачів.

Скорочення та умовні позначення

ДСС	– державне статистичне спостереження;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності [12];
КІСЦ	– Класифікація індивідуального споживання за цілями [9];
НПСГ	– Номенклатура продукції сільського господарства [13];
НПРА	– Номенклатура продукції рибальства й аквакультури [14];
НПП	– Номенклатура продукції промисловості [15];
УКТЗЕД	– Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності [22];
ФАО	– Продовольча та сільськогосподарська організація ООН.

I. Загальні положення

1. Методологічні положення визначають сукупність методів формування балансів та розрахунків споживання населенням основних продуктів харчування і середньодобового споживання однією особою основних мікро- та макроелементів у складі продуктів харчування, які здійснюються в рамках державного статистичного спостереження 2.03.07.25 "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва".

2. Методологічні положення розроблено з урахуванням норм законів України "Про державну статистику" [1], "Про інформацію" [2], "Про доступ до публічної інформації" [3], вимоги постанови Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 № 1379 "Деякі питання продовольчої безпеки" [17] та Принципів діяльності органів державної статистики [18]. При їх розробці враховані також положення Основних засад побудови статистики сільського господарства України в умовах проведення реформування аграрного сектора (наказ Держкомстату, Мінагрополітики та Держкомзему від 26.04.2000 № 127/53/48) [16] і Методичних рекомендацій складання прогнозних балансів попиту і пропозиції продовольчих ресурсів (наказ Мінекономіки від 18.12.2009 № 1426) [11].

3. Методологічні положення ґрунтуються на принципах формування продовольчих балансів, визначених Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) [5], і підготовлені з урахуванням Рекомендацій щодо складання продовольчих балансів [20], розроблених ФАО відповідно до Глобальної стратегії удосконалення сільськогосподарської та сільської статистики [7].

4. Баланс складається по кожному первинному продукту сільського господарства (з урахуванням похідних видів продукції його переробки в перерахунку на первинний продукт/основний вид продукції сільського господарства/товарний еквівалент), який використовується для харчового споживання населенням країни, і розглядається саме як продовольчий баланс.

5. Продовольчий баланс по кожному продукту сільського господарства є "сукупним та аналітичним набором даних, який представляє комплексну картину структури постачання продовольства певного виду в країні протягом визначеного періоду спостереження" [19], що досягається залученням всіх наявних джерел статистичної інформації для формування елементів надходження та використання продукту.

6. У кожному продовольчому балансі загальна кількість надходження продукту (виробництво, імпорт, продукція, яка додається або вилучається із запасів) повинна дорівнювати загальній кількості використання продукту за всіма напрямками.

7. Перерахунки похідних видів продукції та товарів у первинний продукт проводяться, насамперед, при визначенні експорту/імпорту та запасів на початок і кінець року (з метою розрахунку зміни запасів). Для перерахунків застосовуються коефіцієнти, що визначені в Методичних рекомендаціях складання прогнозних балансів попиту і пропозиції продовольчих ресурсів [11], а також використовуються у міжнародній практиці формування продовольчих балансів [21].

8. При складанні продовольчих балансів, які є цілісною системою, що охоплює виробництво, імпорт, експорт, зміну запасів та внутрішнє використання продуктів сільського господарства в країні, у разі відсутності окремих статистичних даних або розбіжностей у наявних статистичних даних щодо обсягів надходження та використання продукції, отриманих з різних джерел, здійснюється аналіз особливостей методології джерел даних, використовуються матеріали міжнародних організацій та інших доступних офіційних джерел, застосовуються статистичні методи екстраполяції на основі індексів фізичного обсягу (темів зростання/зниження), проводиться кореляційний аналіз часових рядів даних.

II. Визначення термінів

Для цілей цих Методологічних положень основні терміни та поняття, що використовуються при формуванні балансів рослинництва і тваринництва, вживаються в значеннях, визначених Глосарієм до плану статистичного спостереження [6], ФАО з питань складання продовольчих балансів [19], а також у значеннях, які використовуються при проведенні державних статистичних спостережень, що зазначені в пункті 1 розділу V цих Методологічних положень.

III. Мета й основні характеристики

1. Метою державного статистичного спостереження є формування інформації про обсяги надходжень і використання основних продуктів рослинництва та тваринництва, обсяги споживання продуктів харчування населенням та поживну цінність середньодобового раціону для аналізу рівня споживання продуктів харчування однією особою, оцінки продовольчої безпеки країни.

Крім того, за своєю природою баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва можуть також виявляти проблеми або невідповідності у збиранні та оцінці даних, отриманих із різних джерел, та використовуватися для підвищення узгодженості та гармонізації статистичної інформації.

2. Дані балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва охоплюють економічну діяльність усіх інституційних одиниць, що здійснюють її на економічній території країни.

3. Періодом для складання балансів і показників, розрахованих за результатами їх формування (підрозділ 3 розділу VI цих Методологічних положень), є календарний рік. З метою поглибленого аналізу наявних ресурсів продукції, для забезпечення потреб користувачів та враховуючи, що економічні та технологічні фактори в сільському господарстві пов'язані з природним процесом росту і розвитку рослин, додатково може здійснюватися складання балансів за сільськогосподарський/маркетинговий рік, який охоплює основний період збирання урожаю сільськогосподарських культур і триває із 01 липня звітного року по 30 червня року, наступного за звітним.

4. Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва формуються у натуральних одиницях вимірювання – тисячах тонн (у цілих числах). Баланс яєць, крім розрахунку в тисячах тонн, складається також у мільйонах штук (при перерахунку враховується середня вага одного яйця – 57,75 г).

5. Споживання основних продуктів харчування населенням у розрахунку на одну особу зазначається в кілограмах (з одним десятковим знаком), крім споживання яєць, яке вимірюється в штуках (у цілих числах).

6. Складання балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва, розрахунки показників за результатами їх формування здійснюється на державному рівні.

7. Класифікації, що використовуються при формуванні балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва: КВЕД, КІСЦ, УКТЗЕД, НПСГ, НПП, НПРА.

IV. Перелік балансів та система їх показників

1. У рамках державного статистичного спостереження "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва" для забезпечення розрахунків споживання населенням основних продуктів харчування формуються такі баланси:

1) м'яса та м'ясних продуктів (у перерахунку на первинний продукт), у тому числі: яловичини та телятини, свинини, м'яса птиці, інших видів м'яса;

2) молока та молочних продуктів (у перерахунку на первинний продукт);

3) яєць (вкл. продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

4) зерна (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт), у тому числі: пшениці, кукурудзи, ячменю, жита;

5) картоплі (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

6) овочів та баштанних продовольчих культур (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

7) плодів та ягід (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

8) винограду (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

9) риби та рибних продуктів (у перерахунку на первинний продукт);

10) олії всіх видів (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт);

11) цукру (включаючи продукти переробки в перерахунку на первинний продукт).

2. Крім того, для складання балансу олії всіх видів формуються допоміжні баланси основних олійних культур:

1) насіння соняшнику;

2) бобів сої;

3) насіння ріпаку.

3. Система показників ДСС включає показники, що відповідають елементам балансу, наведеним у пункті 1 розділу VI цих Методологічних положень, а також показники щодо споживання основних продуктів харчування населенням у розрахунку на одну особу, калорійності середньодобового раціону та кількості у ньому мікро- та макроелементів, рівня самозабезпеченості країни за основними продуктами сільського господарства.

4. Перелік показників, що поширюються за результатами ДСС, разом з їх розрізами (деталізацією) наведено в додатку 1.

V. Джерела даних для формування балансів

1. Основними джерелами даних для формування елементів надходження та використання в балансах продуктів рослинництва та тваринництва є результати державних статистичних спостережень:

1) "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур";

2) "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин та забезпеченість їх кормами";

- 3) "Рибогосподарська діяльність";
 - 4) "Надходження винограду на підприємства, що займаються його переробленням на виноматеріали";
 - 5) "Надходження сільськогосподарських тварин на переробні підприємства";
 - 6) "Надходження молока на переробні підприємства";
 - 7) "Наявність і надходження культур зернових і зернобобових та олійних на підприємства, що займаються їхнім зберіганням та переробленням";
 - 8) "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення";
 - 9) "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства";
 - 10) "Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості";
 - 11) "Обстеження умов життя домогосподарств";
 - 12) "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами";
 - 13) "Зовнішня торгівля товарами";
 - 14) "Продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі";
 - 15) "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами";
 - 16) "Чисельність та природний рух населення".
2. Основні джерела інформації разом із переліком показників для формування елементів у балансах наведені в додатку 2.

VI. Загальні принципи формування балансів та використання їх результатів

1. Елементи балансу та їх взаємозв'язок

1. При формуванні балансів продуктів рослинництва та тваринництва використовуються загальні схеми та рівняння продовольчого балансу [19, 20]:

$$\text{РЕСУРСИ} = \text{ВИКОРИСТАННЯ} \quad (1)$$

$$\text{РЕСУРСИ} = \text{Виробництво} + \text{Імпорт} - \text{Зміна запасів} (\Delta \text{запасів}) \quad (2)$$

$$\Delta \text{запасів} (\text{Зміна запасів}) = \text{Запаси на кінець року} - \text{Запаси на початок року} \quad (3)$$

$$\text{ВИКОРИСТАННЯ} = \text{Експорт} + \text{Продукція, придатна для використання} \quad (4)$$

$$\text{Продукція, придатна для використання} = \begin{cases} \text{Витрачено на корм} + \text{Витрачено для посіву} + \\ \text{Витрачено на нехарчові цілі} + \text{Втрати} + \text{Харчове} \\ \text{споживання населенням} + \text{Інше використання} \end{cases} \quad (5)$$

2. Елементи балансу, що зазначені у вищевказаних схемах, формуються у відповідності із загальною таблицею балансу, яка наведена в додатку 3.

3. У разі відсутності окремих елементів використання (формула 5), що не характерні для виду продукту, по якому складається баланс, у таблиці балансу ці елементи не зазначаються.

4. При складанні балансу по будь-якому продукту рослинництва та тваринництва обов'язковим є виконання такої вимоги:

$$\text{Виробництво} + \text{Імпорт} - \Delta \text{запасів} > \text{Експорт} \quad (6)$$

5. У таблиці балансу використовується елемент зміни запасів (Δ запасів), який визначається як різниця між запасами на кінець року та запасами на початок року (формула 3). У балансі зміна запасів уключається до ресурсів продукту з негативним значенням при збільшенні запасів на кінець року, а при їх скороченні – з позитивним значенням.

Використання елемента зміни запасів у балансах зумовлено тим, що інформація про запаси окремих видів продукції на всіх етапах (виробництво, торгівля, споживання тощо) не завжди є повною, може бути відсутньою, тому не забезпечує необхідну якість розрахунків абсолютних величин загальних запасів продукту на початок та кінець звітнього року.

2. Формування елементів балансу

1. Виробництво – відображає загальні обсяги видів продукції сільського господарства в країні, що отримані за звітний рік.

Виробництво по сільськогосподарських культурах визначається як загальний обсяг продукції, зібраної з основних, повторних і міжрядних посівів, по плодоягідних культурах та винограду – як загальний обсяг продукції, яка зібрана з багаторічних насаджень, незалежно від їх віку. Виробництво м'яса визначається як загальний обсяг забійної маси (м'ясо, жир-сирець, харчові субпродукти) сільськогосподарських тварин, який отримано як при їх реалізації

на забій (товарний забій), так і при внутрішньогосподарському забої тварин на м'ясо. Виробництво молока включає обсяг надоеного молока від усіх видів сільськогосподарських тварин, виробництво яєць – загальну кількість яєць, які отримані від усіх видів свійської птиці.

У балансах при узгодженні ресурсної та витратної частини елемент виробництва не коригується. Винятком є випадок, коли не забезпечується вимога, що визначена формулою 6.

Групування видів продукції для визначення елемента виробництва в балансах наведено в додатку 4.

2. Імпорт і експорт – два напрями зовнішньої торгівлі, які визначаються як обмін товарами через міжнародні кордони. В продовольчих балансах імпорт – це транскордонні потоки товарів, які додаються (в еквіваленті первинного продукту) до загальної пропозиції продукції, доступної в країні, тоді як експорт – це товари, які вилучаються (в еквіваленті первинного продукту) із внутрішнього використання в країні. Товари, які проходять через країну транзитом без будь-якого перетворення, розглядаються окремо як реекспорт і не враховуються в обсягах експорту та імпорту. Перелік основних видів товарів, які включаються в розрахунок імпорту і експорту, та коефіцієнти їх перерахунку в первинний продукт наведено в додатку 5.

3. Зміна запасів – розраховується на основі наявних даних про обсяги запасів видів продукції сільського господарства та похідних продуктів їх переробки (в еквіваленті первинного продукту) станом на початок і кінець звітнього року (формула 3). У більшості випадків запаси можуть оцінюватися лише на рівні основного продукту. Для визначення цього елемента в балансах у частині розрахунку та коригування запасів на кінець року можуть застосовуватися темпи зміни виробництва відповідного виду продукції за звітний рік порівняно з попереднім роком.

4. Витрачено на корм – дані про загальний обсяг продукції, яка використана для годування сільськогосподарських тварин (як у вигляді первинного продукту, так і продукції, яка використана для виробництва кормів для тварин). При розрахунках та коригуванні цього елемента в балансах можуть застосовуватися темпи зміни поголів'я сільськогосподарських тварин за звітний рік порівняно з попереднім роком.

5. Витрачено для посіву – кількість продукції, що використана на всіх площах посівів за звітний рік (ураховуються також повторні, пожнивні, посіви озимих культур під урожай року, наступного за звітним). При розрахунках та коригуванні цього елемента в балансах можуть застосовуватися темпи зміни посівних площ сільськогосподарських культур за звітний рік порівняно з попереднім роком, норми їх висіву на один гектар посівної площі. По балансу яєць цей елемент уключає кількість яєць, що використані для репродуктивних цілей (для інкубації).

6. Витрачено на нехарчові цілі – кількість використаної продукції в процесі її перероблення для виготовлення непродовольчих товарів, у тому числі для різних форм біопалива, технічного крохмалю, алкоголю, косметики, мийних засобів або фарб.

7. Втрати – кількість продукції, яка є результатом її втрачання при зберіганні та транспортуванні від виробництва до етапу реалізації та харчового споживання населенням. Відповідно до концепцій ФАО, до цього елементу балансу не включаються втрати, що можуть виникати при збиранні сільськогосподарських культур та при переробленні первинної продукції.

8. Харчове споживання населенням (Фонд споживання) – відображає кількість продукції, яка була доступною для харчового споживання населенням протягом звітного року і використаною в будь-якому вигляді (сирою чи переробленою), як у домашніх господарствах, так і поза їх межами (ресторани, заклади, що надають послуги мобільного харчування, лікарні, школи, армія, заклади пенітенціарної системи тощо). При розрахунках та коригуванні цього елементу в балансах можуть застосовуватися темпи зміни споживання продуктів харчування в домогосподарствах (у перерахунку в первинний продукт; у середньому за місяць у розрахунку на одну особу) за звітний рік порівняно з попереднім роком.

По балансу зерна обсяг для харчового споживання населенням визначається у двох вимірах: у кількості зерна, а також у перерахунку на еквівалент борошна та круп (застосовується середній коефіцієнт екстракції 0,75).

9. Інше використання – це залишкові та інші види використання, які в більшості випадків можуть бути визначені в продовольчому балансі як сукупний дисбаланс та накопичена помилка при порівнянні загального обсягу надходження продукту та його використання. Цей елемент є балансовим, що самостійно не оцінюється. Якщо всі інші елементи в балансі оцінені коректно, ресурси дорівнюють використанню продукту та відсутні помилки вимірювання, інше використання буде дорівнювати нулю.

10. У залежності від характеристик продукту, елементи, що використовуються для балансування при узгодженні двох сторін балансу: ресурси і використання (формула 1), можуть відрізнитися. Балансуючим елементом для балансів м'яса та м'ясних продуктів, молока та молочних продуктів, яєць, риби та рибних продуктів, овочів та баштанних продовольчих культур, плодів, ягід, винограду, олії всіх видів та цукру є елемент харчове споживання населенням (фонд споживання), який розраховується як різниця між ресурсами та всіма іншими напрямками використання продукту. По балансах зерна та картоплі цим балансуючим елементом є витрати на корм сільськогосподарських тварин. Водночас зазначені балансуючі елементи

обов'язково перевіряються із залученням статистичних методів аналізу (пункт 8 розділу I).

11. Визначення показників споживання основних продуктів харчування населенням по регіонах здійснюється комбінованим методом, що поєднує оцінки "знизу-вверх" та "зверху-вниз" окремих елементів балансу (виробництва, витрат на корм, для посіву, втрат, зміни запасів, харчового споживання населенням). При розрахунках беруться до уваги тенденції зміни у звітному році порівняно з попереднім роком виробництва, чисельності сільськогосподарських тварин, площ посівів, обсягів купівлі продовольчих товарів, структури використання власно виробленої продукції та споживання продуктів харчування в домогосподарствах по регіонах.

3. Розрахунок показників за результатами формування балансів

1. Споживання основних продуктів харчування у розрахунку на одну особу за звітний рік визначається на основі елементу харчового споживання населенням, і є кількістю продукції, доступної для харчового споживання населенням протягом року у будь-якому вигляді (в еквіваленті первинного продукту) в розрахунку на одну особу середньорічного наявного населення.

Перелік основних видів продуктів харчування, за якими визначається показник їх споживання населенням у розрахунку на одну особу, наведено в додатку б.

2. Розрахунок калорійності середньодобового раціону та кількості у ньому мікро- та макроелементів (у розрахунку на одну особу) здійснюються на підставі середніх норм їх вмісту, що визначені НДІ гігієни харчування Міністерства охорони здоров'я України, в одиницях кількості (в 1 кг/в 1 г) первинних видів (груп) продуктів, по яких формуються баланси.

3. Вміст мікро- та макроелементів визначається для кожного продукту, по якому формується показник споживання населенням. Розрахунок здійснюється за таким переліком складових: калорійність (ккал); протеїн (г); жири (г); кальцій (мг); залізо (мг); ретинол (мкг); еквівалент бета-каротину (мкг); еквівалент ретинолу і бета-каротину (мкг); тіамін (мг); рибофлавін (мг); ніацин (мг); аскорбінова кислота (мг).

4. При розрахунках за звітний рік використовуються дані про вміст мікро- та макроелементів у відповідних продуктах споживання в попередньому році та індекси фізичного обсягу (темпи зростання/зниження) споживання цих продуктів у звітному році порівняно з попереднім. Тобто для кожного з перелічених вище мікро- та макроелементів здійснюється такий розрахунок:

$$\sum \bar{q}_{i,t} k_i = \sum (\bar{q}_{i,t-1} k_i \times I_{qi,t/t-1}) \quad (7)$$

де $\sum \bar{q}_{i,t} k_i$ – вміст мікро- або мікроелементу (k_i) в продуктах споживання середньодобового раціону однієї особи (\bar{q}_i) в звітному році (t);

$\sum \bar{q}_{i,t-1} k_i$ – вміст мікро- або макроелементу (k_i) в продуктах споживання середньодобового раціону однієї особи (\bar{q}_i) в попередньому році ($t-1$);

$I_{qi,t/t-1}$ – індекси зміни фізичного обсягу споживання продуктів харчування населенням у розрахунку на 1 особу (\bar{q}_i) у звітному році (t) порівняно з попереднім роком ($t-1$).

Приклад розрахунку вмісту мікро- та макроелементів у середньодобовому раціоні споживання населенням основних продуктів харчування (в розрахунку на одну особу) за 2017 рік наведено в додатку 7.

5. Рівень самозабезпеченості (у відсотках) розраховується як відношення виробництва продукту в країні до його внутрішнього використання (витрачено на корм, для посіву, для переробки на нехарчові цілі, харчове споживання населенням, втрати, інші витрати).

VII. Забезпечення якості

1. Точність і надійність результатів ДСС "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва" значною мірою залежить від якості джерел даних, наведених у пункті 1 розділу V цих Методологічних положень. Для забезпечення точності й надійності використовуються методи й правила поєднання та перевірки вхідних даних, перевірки та підтвердження якості проведених розрахунків/оцінок показників на кожному етапі виконання робіт, описаних у розділі VI цих Методологічних положень.

2. При використанні статистичної інформації для формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва застосовуються такі методи контролю: повнота охоплення даних; аналіз даних у часі (динаміка показників за останні п'ять років); аналіз взаємозв'язку показників; оцінка співвідношення між окремими елементами балансів.

3. Статистична інформація, що сформована за результатами ДСС, оприлюднюється в третій декаді липня наступного за звітним року.

4. Інформація супроводжується відповідними поясненнями щодо методології, визначень та розрахунків показників, а також посиланнями на відповідні методологічні та методичні документи на офіційному веб-сайті Держстату.

5. З метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та показників якості результатів ДСС "Баланси основних продуктів рослинництва

та тваринництва" складається стандартний звіт з якості ДСС, що містить загальну інформацію за критеріями якості Європейської статистичної системи (ЄСС), яка не залежить від результатів державного статистичного спостереження за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання якості статистичних даних та процесів. Звіт розміщується на офіційному веб-сайті Держстату й оновлюється в міру змін методології, процедур, процесів статистичного виробництва, класифікацій, основних статистичних показників тощо.

VIII. Захист конфіденційних статистичних даних

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику" [1], "Про інформацію" [2], "Про доступ до публічної інформації" [3], "Про захист персональних даних" [4], з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затвердженими наказом Держстату від 15.02.2017 № 41, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС [10].

2. Конфіденційними показниками при формуванні балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва є:

первинні дані інших ДСС, що використовуються як джерела даних для розрахунків;

агреговані статистичні дані інших ДСС, які мають ризик розкриття первинних даних щодо статистичної одиниці.

3. Для забезпечення встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності реалізуються такі заходи:

захист первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення державних статистичних спостережень, відповідно до вимог Закону України "Про державну статистику" [1], та використання їх виключно для статистичних цілей;

нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана для формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва, якщо є загроза розкриття первинних даних.

IX. Поширення результатів

1. Відповідно до Закону України "Про державну статистику"[1], статистична інформація, отримана за результатами ДСС "Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва", поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів статистична інформація за результатами формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва оприлюднюється у статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні збірники тощо) на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у терміни, визначені планом ДСС на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва Держстат також надає:

за запитом користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

міжнародним організаціям (ФАО, Євростату) у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитом.

Х. Перегляд даних

Баланси основних продуктів рослинництва та тваринництва, розрахунки споживання основних продуктів харчування населенням, калорійності середньодобового раціону та кількості у ньому мікро- та макроелементів (у розрахунку на одну особу) не переглядаються, оскільки формуються на підставі повного набору річних даних ДСС. Проте у виключних випадках, якщо відбуваються зміни в методології, перегляд та поява нових джерел інформації, уточнення даних, що використовуються, може здійснюватися перегляд за попередні роки елементів балансів та показників, що розраховуються за результатами формування балансів.

Директор департаменту
статистики сільського господарства
та навколишнього середовища Держстату

О. ПРОКОПЕНКО

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 4 розділу IV)

**Показники, що поширюються за результатами
державного статистичного спостереження**

Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
1	2	3	4	5
Обсяг споживання населенням продуктів харчування	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами продукції (м'ясо та м'ясні продукти; молоко та молочні продукти; яйця; хлібні продукти; картопля; овочі та баштанні продовольчі культури; плоди, ягоди та виноград; риба та рибні продукти; цукор; олія)
			Україна	За видами м'яса та м'ясних продуктів (яловичина та телятина, свинина, м'ясо птиці, інші види м'яса)
Споживання населенням продуктів харчування у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Україна, регіони	За видами продукції (м'ясо та м'ясні продукти; молоко та молочні продукти; яйця; хлібні продукти; картопля; овочі та баштанні продовольчі культури; плоди, ягоди та виноград; риба та рибні продукти; цукор; олія)
			Україна	За видами м'яса та м'ясних продуктів (яловичина та телятина, свинина, м'ясо птиці, інші види м'яса)
Надходження продукції Використання продукції	Річна	Держстат	Україна	За видами продукції (м'ясо та м'ясні продукти (у т.ч. яловичина і телятина, свинина, м'ясо птиці, інші види м'яса); молоко та молочні продукти; яйця; зернові та зернобобові культури (у т.ч. пшениця, кукурудза, ячмінь, жито); соняшник; ріпак і кольза; соя; картопля; овочі та баштанні продовольчі культури; плоди, ягоди та виноград; риба та рибні продукти; цукор; олія); за джерелами надходжень; за напрямками використання
Середньодобове споживання населенням основних мікро- та макроелементів у складі продуктів харчування у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Україна	За видами мікро- та макроелементів (протеїн, жири, кальцій, залізо, ретинол, еквівалент бета-каротину, тіамін, рибофлавін, ніацин, аскорбінова кислота)
Калорійність середньодобового раціону населення у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Україна, регіони	-

Додаток 2
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу V)

**Інформація ДСС, що використовується для формування балансів
основних продуктів рослинництва та тваринництва**

Код, назва ДСС	Інформація, що використовується
2.03.07.03 "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур"	Обсяги виробництва сільськогосподарських культур за видами, плодів, ягід та винограду; посівні площі сільськогосподарських культур; посіви озимих культур; (у розрізі категорій господарств)
2.03.07.06 "Виробництво продукції тваринництва, кількість сільськогосподарських тварин та забезпеченість їх кормами"	Обсяги виробництва м'яса сільськогосподарських тварин (у забійній масі) за видами, молока всіх видів, яєць від птиці свійської; кількість сільськогосподарських тварин; кількість яєць, закладених на інкубацію; обсяги кормів, які витрачені на годівлю сільськогосподарських тварин; (у розрізі категорій господарств)
2.03.07.07 "Рибогосподарська діяльність"	Обсяги добутих водних біоресурсів (у т.ч. вилов риби) суб'єктами господарювання, які здійснюють рибогосподарську діяльність
2.03.07.09 "Надходження винограду на підприємства, що займаються його переробленням на виноматеріали"	Обсяг винограду, який надійшов на перероблення на вино у підприємствах, що здійснюють виробництво виноматеріалів
2.03.07.10 "Надходження сільськогосподарських тварин на переробні підприємства"	Маса сільськогосподарських тварин, що надійшли на переробні підприємства (усього, куплені (у живій/забійній масі)); за видами сільськогосподарських тварин
2.03.07.11 "Надходження молока на переробні підприємства"	Маса молока сирого сільськогосподарських тварин усіх видів (у т.ч. коров'ячого), що надійшло на перероблення; масова частка жиру/білку в молоці коров'ячому сирому, купленому переробними підприємствами
2.03.07.12 "Наявність і надходження культур зернових і зернобобових та олійних на підприємства, що займаються їхнім зберіганням та переробленням"	Наявність (запаси) культур зернових і зернобобових за видами та олійних (насіння соняшнику, ріпаку, бобів сої) в підприємствах, що займаються їхнім зберіганням чи переробленням; маса зерна культур зернових і зернобобових та олійних, переданого на перероблення: за метою перероблення (усього, у т.ч. на борошно, крупи, комбікорми) та видами зернових і олійних культур
2.03.07.14 "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення"	Наявність (запаси) культур зернових і зернобобових за видами, олійних (насіння соняшнику, ріпаку, бобів сої) та цукру в підприємствах, що займаються виробництвом продукції сільського господарства; кількість продукції сільського господарства за видами, яка реалізована підприємствами та господарствами населення

Код, назва ДСС	Інформація, що використовується
2.03.07.17 "Витрати на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства"	Обсяги надходження та вибуття (джерела ресурсів та напрями використання) за видами продукції сільського господарства, втрати продукції, кількість придбаних матеріально-технічних ресурсів (насіння, кормів) для виробничих потреб підприємствами, що здійснюють сільськогосподарську діяльність
2.03.07.19 "Сільськогосподарська діяльність населення в сільській місцевості"	Витрати кормів на годівлю сільськогосподарських тварин у розрахунку на одну умовну голову великої худоби за видами кормів (зерно, продукти переробки зерна, комбікорми, картопля, овочі та баштанні, молоко); обсяг запасів продукції сільського господарства в розрахунку на 100 домогосподарств за видами продукції (зерно, пшениця, насіння соняшнику, борошно, крупи, цукор)
1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств"	Споживання продуктів харчування в домогосподарствах (у перерахунку в первинний продукт) у середньому за місяць у розрахунку на одну особу; надходження та використання отриманих протягом року продуктів тваринництва (м'яса за видами, молока, яєць), вирощування та використання сільськогосподарських культур за видами; вилов риби (самозаготівлі); кількість куплених домогосподарствами продуктів харчування за каналами реалізації в розрахунку на 100 домогосподарств
2.03.09.02 "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами"	Запаси виробленої готової харчової продукції на складах підприємств-виробників у натуральному вираженні за видами продукції (за НПП)
2.05.01.01 "Зовнішня торгівля товарами"	Дані митної статистики щодо зовнішньої торгівлі окремими видами сільськогосподарської та продовольчої продукції (експорт та імпорт товарів на рівні 2-4-6 знаків кодів 1-24 УКТЗЕД) за звітний рік
2.03.03.06 "Продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі"	Запаси товарів (продукції) на підприємствах оптової торгівлі на кінець звітнього року в натуральному вираженні (м'яса та м'ясних продуктів, молочних продуктів, масла, сирів, олій рослинних, борошна, круп, свіжих та перероблених фруктів та овочів)
2.03.09.03 "Виробництво та реалізація промислової продукції за видами"	Кількість виробленої промислової продукції у натуральному вираженні за звітний рік (нерафінованих олій всіх видів, цукру)
1.01.01.02 "Чисельність та природний рух населення"	Середня чисельність наявного населення за звітний рік

Додаток 3
до Методологічних положень
(пункт 2 розділу IV,
пункт 2 підрозділу 1 розділу VI)

Таблиця балансу

Баланс _____
(назва продукту)

(тис.т)

Елементи балансу	Звітний рік
Виробництво	
Зміна запасів	
Імпорт	
Усього ресурсів	
Експорт	
Витрачено на корм	
Витрачено для посіву	
Витрачено на нехарчові цілі	
Втрати	
Інше використання	
Харчове споживання населенням (Фонд споживання)	
Споживання в розрахунку на 1 особу, кг (шт)	

Додаток 4
до Методологічних положень
(пункт 1 підрозділу 2 розділу VI)

**Групування видів продукції для визначення елементу виробництва в
балансах основних продуктів рослинництва та тваринництва**

Перелік продуктів, по яких складається баланс	Коди/групи продукції в НПСГ, НПРА, НПП
М'ясо (реалізація сільськогосподарських тварин на забій, у забійній масі)	по видах сільськогосподарських тварин, визначених кодами НПСГ: Σ02.11.01÷02.14.01, 02.17.01, 02.18.01
у т.ч.: яловичина та телятина; свинина; м'ясо птиці; інші види м'яса	відповідно по кодах НПСГ: 02.11.01; 02.12.01; 02.17.01; Σ02.13.01, 02.14.01, 02.18.01
Молоко усіх видів	код НПСГ: 02.15.00
Яйця птиці свійської	код НПСГ: 02.17.02
Зерно (культури зернові та зернобобові)	код НПСГ: Σ01.11.01, 01.11.02
у т.ч.: пшениця; кукурудза; ячмінь; жито	відповідно по кодах НПСГ: 01.11.00.01; 01.11.00.02; 01.11.00.03; 01.11.00.04;
Картопля	код НПСГ: 01.13.01.00.01
Овочі та баштанні продовольчі культури	коди НПСГ: Σ01.13.02, 01.13.04, 01.13.06
Плоди та ягоди	коди НПСГ: Σ01.21÷01.23
Виноград	код НПСГ: 01.24.00.00
Риба	коди НПРА: Σ03.10.12÷03.10.14, 03.20.11
Олія всіх видів	коди НПП: Σ10.41.23.00, 10.41.29.10, 10.62.14.30
Цукор	код НПП: 10.81.12.30.12
Насіння соняшнику	Код НПСГ: 01.12.01.00.08
Боби сої	Код НПСГ: 01.12.01.00.01
Ріпак та кольза	Код НПСГ: 01.12.01.00.06

Додаток 5
до Методологічних положень
(пункт 2 підрозділу 2 розділу VI)

**Основні види товарів, які включаються в розрахунок експорту та імпорту,
і коефіцієнти їх перерахунку в первинні продукти**

Код та назва товарної позиції згідно з УКТЗЕД		Коефіцієнт перерахунку
Для балансу зерна, в тому числі: пшениці, кукурудзи, ячменю, жита		
1001	- Пшениця і суміш пшениці та жита (меслин)	1
1002	- Жито	1
1003	- Ячмінь	1
1004	- Овес	1
1005	- Кукурудза	1
1006	- Рис	1
1007	- Сорго зернове	1
1008	- Гречка, просо, інші зернові культури	1
1101	- Борошно пшеничне або із суміші пшениці та жита	1,33
1102	- Борошно із зерна інших зернових культур	1,33
1103	- Крупи, крупка та гранули із зерна зернових культур	1,33
1104	- Зерно зернових культур, оброблене іншими способами	1
1107	- Солод, обсмажений або необсмажений	1
1901	- Готові харчові продукти з борошна, крупки, крупів	0,7
1902	- Вироби з макаронного тіста варені або неварені	1,03
1904	- Готові харчові вироби, одержані шляхом смаження зерна зернових культур	1,01
1905	- Хлібобулочні, борошняні кондитерські вироби	0,7
Для балансу м'яса та м'ясних продуктів, у тому числі: яловичини та телятини, свинини, м'яса птиці, інших видів м'яса		
0101	- Коні, віслюки, мули та лошаки, живі	0,587
0102	- Велика рогата худоба, жива	0,585
0103	- Свині, живі	0,725
0104	- Вівці або кози, живі	0,445
0105	- Свійська птиця, тобто кури, качки, гуси, індики..., живі	0,747
0201	- М'ясо великої рогатої худоби, свіже або охолоджене	1
0202	- М'ясо великої рогатої худоби, морожене	1
0203	- Свинина, свіжа, охолоджена або морожена	1
0204	- Баранина або козлятина, свіжа, охолоджена або морожена	1
0206	- Субпродукти їстівні великої рогатої худоби, свиней, овець, кіз, коней..., свіжі, охолоджені або морожені:	1
0207	- М'ясо та їстівні субпродукти свійської птиці, зазначеної в товарній позиції 0105, свіжі, охолоджені або морожені	1
0208	- Інші м'ясо та їстівні субпродукти, свіжі, охолоджені або морожені	1
0209	- Сало, свинячий жир і жир свійської птиці, не витоплені, свіжі, охолоджені, морожені, солені, сушені або копчені	1-1,4

Продовження додатка 5

Код та назва товарної позиції згідно з УКТЗЕД	Коефіцієнт перерахунку
0210 - М'ясо та їстівні м'ясні субпродукти, солоні або в розсолі, сушені або копчені	1
1601 - Ковбаси та аналогічні вироби з м'яса, м'ясних субпродуктів	1,47
1602 - Інші готові чи консервовані продукти з м'яса, м'ясних субпродуктів	1,47
Для балансу молока та молочних продуктів	
0401 - Молоко та вершки, не згущені та без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин	1
040221 - Молоко сухе цільне	6,7
040299 - Молоко та вершки, згущені та з доданням цукру чи інших підсолоджувальних речовин	2,5
0403 - Маслянка, коагульовані молоко та вершки, йогурт, кефір та інші ферментовані або сквашені молоко та вершки...	1,4
0404 - Молочна сироватка, згущена або не згущена, з доданням чи без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин	0,16-1
0405 - Масло вершкове та інші жири, вироблені з молока	21
0406 - Сири всіх видів та кисломолочний сир	8,5-10,5
Для балансу яєць (розрахованого у фізичній вазі)	
0407 - Яйця птахів у шкаралупі, свіжі, консервовані або варені	1
0408 - Яйця птиці без шкаралупи..., свіжі, сушені, варені	17
Для балансів картоплі, овочів та баштанних продовольчих культур	
0701 - Картопля, свіжа або охолоджена	1
0702 - Помідори, свіжі або охолоджені	1
0703 - Цибуля ріпчаста, цибуля-шалот, часник, цибуля-порей та інші цибулинні овочі, свіжі або охолоджені	1
0704 - Капуста головчаста, капуста цвітна, капуста броколі, кольрабі, капуста листовая..., свіжі або охолоджені	1
0705 - Салат-латук і цикорій, свіжі або охолоджені	1
0706 - Морква, ріпа, столові буряки, солодкий корінь, редька, селера коренева..., свіжі або охолоджені	1
0707 - Огірки, корнішони, свіжі або охолоджені	1
0709 - Інші овочі, свіжі або охолоджені	1
0710 - Овочі (сирі або варені у воді чи на парі), морожені	1,3
0711 - Овочі, консервовані для тимчасового зберігання	1
0712 - Овочі сушені, цілі, нарізані шматками, скибками, подрібнені чи у вигляді порошку, але без будь-якої подальшої обробки	7,3
0807 - Дині, кавуни і папая, свіжі	1
2001 - Овочі, плоди та інші їстівні частини рослин, приготовлені або консервовані з доданням оцту чи оцтової кислоти	1
2002 - Томати, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти	1,125
2003 - Гриби та трюфелі, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти	1,125
2004 - Інші овочі, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти, морожені	1,123

Код та назва товарної позиції згідно з УКТЗЕД	Коефіцієнт перерахунку
2005 - Інші овочі, приготовлені або консервовані без додання оцту чи оцтової кислоти, незаморожені	1,125
200950 - сік томатний	2,0
210320 - кетчуп та інші томатні соуси	4,0
Для балансів плодів та ягід, винограду	
0801 - Горіхи кокосові, бразильські, кеш'ю, свіжі або сушені, очищені від шкаралупи або неочищені...	1
0802 - Інші горіхи, свіжі або сушені...	1
0803 - Банани, включаючи плантайни, свіжі або сушені	1
0804 - Фініки, інжир, ананаси, авокадо, гуаява, манго...	1
0805 - Цитрусові, свіжі або сушені	1
0806 - Виноград, свіжий або сушений	1
0808 - Яблука, груші та айва, свіжі	1
0809 - Абрикоси, вишні та черешні, персики (включаючи нектарини), сливи та терен, свіжі	1
0810 - Інші плоди, свіжі	1
0811 - Плоди та горіхи, сирі або варені у воді чи на парі, морожені, з доданням або без додання цукру...	1,3
0812 - Плоди та горіхи, консервовані для тимчасового зберігання	1
0813 - Плоди сушені, ... суміші горіхів або сушених плодів	6,7
2006 - Плоди, горіхи..., консервовані з доданням цукру	1
2007 - Варення, джеми, плодови желе, мармелад, плодови або горіхові пюре, плодови або горіхові пасти...	0,883
2008 - Плоди, горіхи..., приготовлені або консервовані іншим способом, з доданням або без додання цукру	1,25
2009 - Соки з плодів..., незброжені та без додання спирту, з доданням або без додання цукру (крім коду 200950)	1,75
Для балансу риби і рибних продуктів	
0301 - Жива риба	1
0302 - Риба свіжа або охолоджена, крім рибного філе та іншого м'яса риб товарної позиції 0304	1
0303 - Риба морожена, крім рибного філе та іншого м'яса риб товарної позиції 0304	1
0304 - Філе рибне та інше м'ясо риб (включаючи фарш), свіже, охолоджене або морожене	1,2
0305 - Риба, сушена, солена або в розсолі; риба гарячого або холодного копчення...	2,5
0306 - Ракоподібні живі, свіжі, охолоджені, морожені, сушені, солоні або в розсолі; копчені ... придатні для харчування	1
0307 - Молюски живі, свіжі, охолоджені, морожені, сушені, солоні або в розсолі; копчені ... придатні для харчування	1
1604 - Готова або консервована риба; ікра осетрових (чорна ікра) та ікра інших риб	1,3
1605 - Готові або консервовані ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні	1,1

Код та назва товарної позиції згідно з УКТЗЕД		Коефіцієнт перерахунку
Для балансу олії всіх видів		
1507	- Олія соєва та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1508	- Олія арахісова та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1509	- Олія оливкова та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1510	- Інші олії та їх фракції, вироблені виключно з маслин або оливок, рафіновані або нерафіновані	1
1511	- Олія пальмова та її фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1512	- Олії соняшникова, сафлорова або бавовняна та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1513	- Олії кокосова (з копри), пальмоядрова або з бабасу та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1514	- Олії свиріпова, ріпакова або гірчична та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
1515	- Інші нелеткі жири і олії рослинні (включаючи джоджобову олію) та їх фракції, рафіновані або нерафіновані	1
Для балансу цукру		
1701991	- цукор білий	1
1704	- Кондитерські вироби з цукру без вмісту какао	0,5

Додаток 6
до Методологічних положень
(пункт 2 підрозділу 3 розділу VI)

**Перелік основних видів продуктів харчування для визначення показника
споживання населенням у розрахунку на одну особу**

Вид продукту	Баланси, що використовуються для розрахунків за елементом харчового споживання населенням
М'ясо і м'ясні продукти, у тому числі: яловичина та телятина; свинина; м'ясо птиці; інші види м'яса	Баланс м'яса та м'ясних продуктів, у тому числі: яловичини та телятини, свинини, м'яса птиці, інших видів м'яса
Молоко і молочні продукти	Баланс молока та молочних продуктів
Яйця	Баланс яєць
Хлібні продукти	Баланс зерна (харчове споживання населенням у еквіваленті борошна та круп)
Картопля	Баланс картоплі
Овочі та баштанні продовольчі культури	Баланс овочів та баштанних продовольчих культур
Плоди, ягоди та виноград	Баланс плодів та ягід і баланс винограду
Риба і рибні продукти	Баланс риби та рибних продуктів
Олія	Баланс олії всіх видів
Цукор	Баланс цукру

Додаток 7
до Методологічних положень
(пункт 5 підрозділу 3 розділу VI)

**Приклад розрахунку середньодобового споживання основних
мікро- та мікроелементів у складі продуктів харчування за 2017 рік**

	Калорійність, ккал	Протейн/білки, г	Жири, г	Кальцій, мг	Залізо, мг	Ретинол, мкг	Еквівалент бета-каротину, мкг	Тіамін, мг	Рибофлавін, мг	Ніацин, мг	Аскорбинова кислота, мг	Еквівалент ретинолу і бета-каротину, мкг
Усього	2707	84,3	89,9	874	20,2	1044	2241	1,81	2,49	18,6	133	1419
Продукти рослинного походження	1926	42,5	35,4	277	16,1	x	2134	1,39	0,66	12,2	126	357
Продукти тваринного походження	781	41,8	54,5	597	4,1	1044	107	0,42	1,83	6,4	7	1062
М'ясо та м'ясні продукти	353	20,0	31,9	13	2,1	20	0	0,3	0,5	5,6	0	20
яловичина	x	3,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
свинина	x	6,0	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
птиця	x	10,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Молоко та молочні продукти	308	15,3	18,7	564	0,9	928	107	0,14	1,17	0,8	7	946
Яйця	100	4,1	3,7	18	1,0	95	0	0,02	0,15	0,0	0	95
Картопля	230	5,4	1,0	25	2,3	0	9	0,29	0,18	3,3	46	2
Овочі та баштанні продовольчі культури	121	5,7	0,2	124	3,2	0	2098	0,16	0,16	2,8	59	350
Хлібні продукти	865	30,1	4,4	90	9,0	0	6	0,90	0,28	5,7	0	1
Плоди, ягоди, виноград	92	1,3	0,1	36	1,3	0	21	0,04	0,04	0,4	21	4
Цукор	332	0,0	0,0	2	0,3	0	0	0,00	0,00	0,0	0	0
Олія	286	0,0	29,7	0	0,0	0	0	0,00	0,00	0,0	0	0
Риба та рибні продукти	20	2,4	0,2	2	0,1	1	0	0,00	0,00	0,0	0	1

Директор департаменту статистики
сільського господарства та
навколишнього середовища Держстату

О. ПРОКОПЕНКО

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну статистику" від 17 вересня 1992 року № 2614-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>;
2. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>;
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>;
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>;
5. Баланси продовольства: посібник. Публікація ФАО / Food Balance Sheets: A Handbook. FAO Publication: Rome. URL: <http://www.fao.org/docrep/003/X9892E.HTM>;
6. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
7. Глобальна стратегія удосконалення сільськогосподарської та сільської статистики (Глобальна стратегія). 2015. Керівні принципи для комплексної системи обстеження. Публікація ФАО. / Global Strategy to improve Agricultural and Rural Statistics (Global Strategy). 2015. Guidelines for the Integrated Survey Framework. FAO Publication: Rome. URL: http://gsars.org/wp-content/uploads/2015/05/ISF-Guidelines_12_05_2015-WEB.pdf;
8. Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (наказ Держстандарту України від 31.10.1997 № 659 зі змінами від 26.03.1999 № 163, 09.11.2001 № 546, 29.11.2002 № 19, 28.01.2005 № 23, 04.08.2008 № 270);
9. Класифікація індивідуального споживання за цілями (наказ Держстату від 29 грудня 2007 року № 480). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
10. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики (наказ Держстату від 15 лютого 2017 року № 41). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
11. Методичні рекомендації складання прогнозних балансів попиту і пропозиції продовольчих ресурсів. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=6fa88c76-d4ca-4856-b856-fb29aa6b9f3e>;
12. Національний класифікатор "Класифікація видів економічної діяльності" (наказ Держспоживстандарту від 11 жовтня 2010 року № 457 зі змінами, внесеними наказом Держспоживстандарту від 29 листопада 2010 року № 530). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;

13. Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ), затверджена наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 366. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
14. Номенклатура продукції рибальства й аквакультури (НПРА), затверджена наказом Держстату від 11 листопада 2020 року № 325. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Номенклатура продукції промисловості (НПП), затверджена Головою Держстату від 30 вересня 2019 року №19.1.2-12/33-19. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
16. Основні засади побудови статистики сільського господарства України в умовах проведення реформування аграрного сектора. URL: http://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2000/127_2000/Osn_zasadu.zip;
17. Постанова Кабінету Міністрів України "Деякі питання продовольчої безпеки" від 05 грудня 2007 року № 1379. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1379-2007-п>;
18. Принципи діяльності органів державної статистики, затверджені наказом Державного комітету статистики України від 14 червня 2010 року № 216. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>;
19. Продовольчий баланс: визначення та стандарти. / Food Balance Sheets: Definitions and Standards. URL: <http://www.fao.org/faostat/en/#data/FBS>;
20. Рекомендації по складанню продовольчих балансів./ Guidelines for the compilation of Food Balance Sheets. URL: gsars.org/wp-content/uploads/2017/10/GS-FBS-Guidelines-ENG-completo-03.pdf;
21. Товари, які об'єднані або стандартизовані до їх первинного еквіваленту, в балансах попиту сировини і продовольчих балансах. / Commodities which are Aggregated or Standardized to Their Primary Equivalent in Commodity Balances Demand and Food Balance Sheets. URL: http://www.fao.org/fileadmin/templates/ess/ess_test_folder/Food_security/Excel_sheets/Commodities_which_are_aggregated_or_standardized.xls.
22. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (Закон України "Про Митний тариф України" від 04 червня 2020 № 674-IX). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>